

Bilaga

Motivering till yrkanden från Vänsterpartiet vid landstingsstyrelsens sammanträde 160407.

§ 88 – Landstingsplan 2017-2019

Motivering till protokollet:

Vänsterpartiet har som en del av dåvarande majoriteten aktivt deltagit i stora delar av processen att utarbeta föreliggande förslag från majoriteten. Många av de förändringar som görs i förhållande till gällande landstingsplan har vi initierat eller föreslagit.

Vi vill särskilt peka på skrivningen om personalpolitiken i avsnitt **1 Liv, hälsa och hållbar utveckling i Västernorrland - vår vision**, som är en nyckel för landstingets utveckling:

”Medarbetarnas förutsättningar är nyckeln till en väl fungerande verksamhet. Landstinget Västernorrland ska vara, och uppfattas som, en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare. Heltid ska vara normen vid anställningar och lönesättningen ska vara jämställd. Organisationen ska präglas av hållbarhet, lyhördhet och kvalitet, där människors kompetens tas tillvara. Ledarrollen ska stärkas så att cheferna ges goda möjligheter att ta ansvar för verksamheten.”

En annan viktig skrivning, i avsnitt **5.1.2 Utveckling av ledarskapet**, är att cheferna ska ha tydliga mandat att ta de beslut som behövs. De ska inte tvingas hyra in dyra stafettsjuksköterskor för att de inte har rätt att göra en mindre lönejustering för sin personal:

”Styrningen och arbetsorganisationen ska utformas så att chefer ges tydliga mandat, befogenheter och rimliga förutsättningar för sitt uppdrag...”

Avsnitt **5.3 Personalförsörjning** behandlar nyckelfrågan för landstingets fortsatta möjligheter att med en ekonomi i balans bedriva en effektiv verksamhet. Vänsterpartiet har medverkat till att det är mycket bra skrivning och bra åtgärder i majoritetens förslag till landstingsplan. Ett exempel på en fråga som vi drivit är AT- och ST-rekryteringen, där denna nya skrivning finns:

”Landstinget ska planmässigt arbeta för att öka antalet AT- och ST-läkare, framför allt inom verksamheter där stora pensionsavgångar kommer att ske, och ge dessa så goda förutsättningar att fullfölja sin utbildning att fler väljer att arbeta inom Landstinget.”

Vi yrkar därför bifall till majoritetens förslag.

Men vi har på några områden velat ha tydligare skrivningar och, eftersom vi nu står utanför majoriteten, lägger vi nu dessa som tilläggs- och ändringsyrkanden. Vi har också dragit slutsatser av den dialog vi haft med många inom personalen och de fackliga organisationerna samt av den oroväckande utveckling vi sett vad gäller stafettberoende och hur länsklinikerna (”länsverksamheterna”) fungerar.

Sist, men inte minst, vill vi att landstingsplanen tydligare uttrycker vår ambition och de insatser vi vill göra för att Landstinget Västernorrland ska gå in i den kommande storregionen med högt förtroende, allt bättre bemanning och kompetensförsörjning samt väl fungerande vård och andra verksamheter i hela länet.

Utifrån detta lägger vi ändringsförslag under följande avsnitt i förslaget till Landstingsplan 2017-2019:

2. Styrning och ledning **Hälso- och sjukvårdsnämnden**

Vi har redan sett allvarliga brister i hur länsklinikerna/länsverksamheterna fungerar. Styrningen av verksamheten är inte funktionell och optimal med länsverksamhetschefer, som verkar på distans och som dessutom av viktiga delar av organisationen (och tydligen också av flera chefer själva) mera uppfattas som företrädare för en delverksamhet på ett sjukhus i stället för företrädare för verksamheten i hela länet.

Vi vill se den utveckling mot personcentrerad vård, som landstingsplanen mycket bra beskriver i avsnitt 6.1.1 och har insett att organisationen med 17 länskliniker snarare motverkar än stöder denna utveckling. Däremot är en utveckling mot ökad samverkan inom varje naturligt vårdområde mellan specialist- och primärvård och mellan dessa och den kommunala vårdorganisationen mycket viktig. En form för detta är gemensamma kommunalförbund enligt den s.k. TioHundra-modellen (Norrtälje). En sådan lokal organisation kan frigöra kreativiteten hos personal och chefer, som har mandat att genomföra effektiviseringar. Länsklinikerna är ett hinder för en sådan utveckling och kommer dessutom att inte kunna fungera i den kommande storregionen.

Se tilläggsyrkande 1 – avvecklande av länsklinikorganisationen.

3. Landstingets förutsättningar **3.1.2 Hälso- och sjukvård**

I avsnitt 3.1.2 Hälso- och sjukvård föreslår majoriteten en ny skrivning, som resonerar kring kommande förändringar utifrån olika utredningar. "Koncentrerad specialisering" nämns utan kommentar till att den statliga utredning, som refereras, handlar om högspecialiserad vård som i mycket liten utsträckning bedrivs i länet. Det sägs att "var du bor ska spela mindre roll", vilket på ett sätt är riktigt men som här kan tolkas som att det ändå kan få spela en viss roll.

Vidare vill vi ha en mer korrekt beskrivning av den norra sjukvårdsregionen och betona vikten av att vi slår vakt om Norrlands universitetssjukhus. Vi vill också lyfta fram att länet har verksamheter, t ex Österåsen och Rehabiliteringsmedicin, som kan spela en större roll nationellt och regionalt.

Se tilläggsyrkande 2

4. Invånarperspektivet **4.1.1 Vård efter behov på rätt vårdnivå**

En utveckling och förstärkning av primärvården är en av de viktigaste förutsättningarna för att nå alla inriktningsmål, som Landstingsplanen ställer upp. För att stoppa den ekonomiska blödningen pga ökande kostnader för inhyrd personal inom allt fler personalkategorier är en investering i personalens anställningsvillkor nödvändig. En ökad och förbättrad samverkan mellan specialist- och primärvård och mellan landsting och kommuner kräver också en satsning på primärvården.

Vi har tidigare i majoriteten accepterat att denna satsning på primärvården endast kan ske "på sikt" pga. landstingets ekonomiska läge. Nu har vi dock förstått att denna satsning inte kan vänta eftersom ekonomin då ytterligare försämras.

Se tilläggsyrkande 3 – stärk primärvården

Även i detta avsnitt vill vi ha en förändring så att länsverksamheterna lyfts bort ur texten.

Se tilläggsyrkande 4

5. Medarbetarperspektivet

5.1 Personalpolitisk inriktning

På landstingsstyrelsen den 17 mars redovisades att kostnaderna för inhyrd personal fortsätter att öka. Det blir allt tydligare att det är oerhört viktigt att landstinget genomför åtgärder för att kunna behålla och rekrytera personal. Från de fackliga organisationerna får vi information att lön är viktigt men att än viktigare är arbetsmiljön och arbetsscheman. Vi vill därför tydliggöra i landstingsplanen att vi nu inte bara ska studera och följa vad andra gör utan också möjliggöra och uppmuntra försök med ändrade arbetsscheman och arbetstider.

Se tilläggsyrkande 5 – gör det möjligt att pröva nya arbetsscheman och arbetstider

5.3 Personalförsörjning

Vi vill ytterligare konkretisera och förbättra texten för att ge tydligare politiska signaler till förvaltningen vad gäller införande av Akademisk specialisttjänstgöring (AST) och kompetenstrappor i hela vårdorganisationen.

Se tilläggsyrkande 6 – AST och kompetenstrappor

7 Ekonomiperspektivet

Vänsterpartiet bedömer att de strukturförändringar, som nu föreslagits eller förannonserats av majoriteten, inte kommer att leda till nödvändiga kostnadsminskningar. Vi tror att det ändå finns goda möjligheter att nå de uppställda målen inom specialistvården och landstingsstyrelsen genom att inrikta insatser på de områden där kostnaderna hittills har ökat:

- kostnader för inhyrd personal
- kostnader för sjukskrivningar
- kostnader för överbeläggningar
- kostnader för utomlänsvård
- kostnader för vårdskador

Vi lägger därför konkreta förslag om ökade strategiska personalsatsningar för att kunna behålla och rekrytera personal, vilket är en nyckelfaktor för att påverka ovanstående kostnader och ge personalen förutsättningar att använda all sin kompetens och kreativitet i utvecklingsarbetet. Därutöver föreslår vi en nödvändig förstärkning av primärvården.

För att möjliggöra dessa nödvändiga satsningar utan att äventyra ekonomin föreslår Vänsterpartiet en skatteökning med 20 öre 2017.